

ఉపనిషత్తులు

ముండకోపనిషత్

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు పరీయార్థి

గురు వీరభద్రాచలమూర్తి

గురు శివ మూర్తి

గురు వాణిజ మూర్తి

గురు వాగ్మీకీ మూర్తి

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు చక్రాచారి

గురు శాలివాహన

గురు గోపాల మూర్తి

గురు శాంతిశివారాధ్య

గురు రామానుజమూర్తి

గురు శ్రీనాథుర్

గురు విదార

గురు శరీరలాసి

గురు చైతన్య మహా ప్రభుత్వ

గురు వాణి

గురు శాంతిమేధా స్వామి

గురు వీరస్వామి స్వామి

గురు విమల

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు శ్రీశ్రీ స్వామి

గురు లాటర మహాయ

గురు రామకృష్ణ వరమహారాజులు శ్రీ శారదా దేవి

గురు దివ్యానంద

గురు పోలుదాదా

గురు శరణిదే

గురు శివ మూర్తి

గురు యోగానంద

గురు భక్తవేదాంత ప్రభుత్వ

గురు రుక్మావతి స్వామి

గురు విద్యానాథాచారి

గురు పంచశతక వరమహారాజులు

వందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వెబ్ సైట్ నుంచి సేకరించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియచేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో భాగంగా ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు వ్రాసినట్లయితే (లేక) సేకరిస్తే మాకు తెలియచేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిచేయుటకు, భాగస్వామ్యం అగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రదించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారి వెబ్ సైట్: <http://ebooks.tirumala.org>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ ఆప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన,ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారి సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలేని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైటు అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకొన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul

Helpline/WhatsApp: 9042020123

“ మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేది ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందరికీ అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పాద సమర్పణమస్తు

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవనంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

మహాభారత కౌముది
(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్తవీర్య సహితము)

కవిశిష్యుః

పండితుః

దేవప్రసాద్ కౌముది నువ్వుయ్యో M. A.

ఆదివి (కర్నూలు క్లబ్)

ముండకోపనిషత్తు

(ఆంధ్రపద్య, దంధికా పంచ వ్యాఖ్యాన పదాదము)

రచయిత :

ప్రొఫెసర్ లెడీయో వ్యాఖ్యాత

ఉత్తమోపాధ్యాయునిగా ప్రఖ్యాత అచార్యుల గ్రహీత

కవి శిష్యుడు, ఛాత్ర శాఖకు, ముద్దురకవి

భాషా ప్రవీణ **దేవులపల్లి చెంచు సుబ్బయ్య**, ఎం. ఏ.

నివాసాంధ్ర పరిశీలులు

జిల్లా పరిషదుద్ధత పాఠశాల

పెద్దతుంటకము

అదోని (ముండలము) కర్నూలు (జిల్లా)

ప్రకాశకులు :

శ్రీ **దేవులపల్లి చెంచు సుబ్బయ్య**, ఎం. ఏ.

శ్రీ లలితా కవితా వికేతనము

ఇంట నెంబరు 1-186-1 టేవర్ కాలనీ

అదోని లక్ష్మీ డి. వైస్సు కాలనీ ఏనుగు

అదోని - 518 302 :: కర్నూలు (జిల్లా)

ముండకోపనిషత్తు

ద్రోణిని మొదలైనవి : యువ 1995

సంపుట : 2000

చాక్లెట్లు : రసగుణితవి

వెల : రూ. 15-00

శ్రీ. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల వారి ఆర్థిక సహాయముతో
మత సంబంధములను వృద్ధక ప్రచురణ సహాయ పథకము క్రింద
అనురూప బడినది.

SHARADHAJA PUBLISHERS & DISTRIBUTORS

HYDERABAD - 500004

ప్రతులకు:

శ్రీ. మతి దేవులపల్లి పుస్తకాలాగారం

W/o శ్రీ. దేవులపల్లి చిన్నమూలపల్లి గారు

శ్రీ. అలీలా కవితా పత్రికాసంస్థ

ఇంటి సంఖ్య 2-188-1 డి.వెంకటేశ్వర కాలనీ

ఎ. ఎ. ఎస్. కాలనీ ఎడమవైపు

ఆదోని - 518 302

కర్నూలు (జిల్లా)

నిందితులందరికీ పరిమలపతి తోపాటు వ్యక్తమైనప్పుడు తమిళనాడు సర్కారు వీరోధి గౌరవనీయ
బ్రహ్మసేవకాజీ మత సిద్ధాంతములలో యుద్ధినిగొనిపాపమున ప్రధానాధాన మూల
స్థానములు దీనినిపుట్టెదల తీర్చుచుండల జ్ఞాన భావనలను వేదాంతము

ఇదేష వీరశోధన గాఢపరి పుటితులు శాకసంకలనలలో మున్న గణం
ఉన్నవనిపూర్వం తోరముగ నందఱులు గణం దిశ ఉపనిషత్తులను గురించి భాష్యము
నందినది శివశివ నామోనిక మర్మ విభజనలూర్వది ప్రతికమత మార్పిలందరు
చిలోపనిషత్తులకు వ్యజ్ఞానముల రియందలలో పనిపత్తులనాః । తోలోపనిషత్ 2
కలోపనిషత్ 3 కలోపనిషత్ 4 ప్రాకృతినిషత్ 5 ముందలోపనిషత్ 6
మాంబుత్వోపనిషత్ 7 బ్రహ్మేయోపనిషత్ 8 శ్రేత్తీయోపనిషత్ 9 చాలలోపనిషత్
10 ద్వివిధానలూలోపనిషత్ 11 ద్వివిధానలూలోపనిషత్ 12 ద్వివిధానలూలోపనిషత్ 13
నిందితుల ముగ్ధముగా నింపూర్ణముగా బలమును ఈ రిశిషిషత్తులు శక్తింత
ప్రదీనములు పరమ సమానములూర్వదిః స్వేచ్ఛోపనిషత్తుల నామము క్రీ.పూ. 1000
- 1000 000 ద్వివిధానముల క్రింది ప్రాకృతిపనిషత్తులలోన్న బుద్ధిపతి స్వేచ్ఛోపనిషత్తు
భాష్యోపనిషత్తులు గర్భ్యునాపమున మున్నది. దాశీనిషత్, శ్రేత్తీయము.
దాశీనిషత్, స్వేచ్ఛోపనిషత్తులు ప్రాకృతిపనిషత్తులు. తీరలోపనిషత్తు
మాంబుత్వోపనిషత్తు. తరువాత వర్ణనపనిషత్తునాపమున మున్నది గర్భ్యునాపములగు
ప్రాకృతిపనిషత్తులలో దక్షిణాపనిషత్తు గణము. తరువాత రిచింపలపనిషత్తులలో దక్షిణాపని
భాష్యములనున్నది.

దాశీనిషత్తులలో ముందలోపనిషత్తులు గాఢ ప్రముఖమైనవి. ముందమైనవి

- 1. ముందీ బుందీ
- 2. ముందీ ముందీ
- 3. ముందీ బుందీ సమర్థములు.

అట్లనియును బుందీమనిరి లేక ముముక్షువులగువారి సంకయములను
తొలగించి భారతీ పత్త్యైవ జ్ఞానియును గలుగ జేయునది అని భావము 'ముందీ'
నానగా ఉదాహరణకు గూడా మేయ గలదు నిర్వేదనలూర్వదిని తింపక ముందీ. కావున
నే ముందీనిపుట్టించి ముందలోపనిషత్తులు సార్వత నాయము వ్యవహారము తామున్నదిని
మనియు భావించుచున్నది.

ముందలోపనిషత్తులయందు ముందలోపనిషత్తులు గలవు. అన్నియు ముందలోపనిషత్తులు
నిందితులందఱులుగా నిభాషించి భాష్యములూర్వదిని పనిషత్తులూర్వదిని, తరు భాష్యములలో
6- ముందీమిలలో బ్రహ్మిచ్చానీ తోపనిషత్తులూర్వది అని భాష్యము నీదముగించు
లోపనిషత్తులూర్వది

“ఉపనీయ సమాన్యాసాః
బ్రహ్మసాస్త్రి స్వగృహ దహనః
సహస్రశ్చ బ్రాహ్మణ శ్శుభాచర
తస్మై రుపనిషత్ కరీమి”

బ్రహ్మను నిరీవిషయిన దునిల ముందో (కొలుగు ఖైరమును తరియించుట) గాని
యించుటలో వేదాంత బుద్ధుని ఉపనిషత్ అను పేరు గల్గునది

“సహస్రశ్చ మూఠాపాస్త్య
కన్యాం శ్రీశ్రీకృపాః విరాగ
శామస్మి సాస్త్ర సంజీవ
మతోవోపనిషత్ భవత్”

బ్రహ్మమును దెలియు పేరు మూఠాపాస్త్యము బ్రహ్మసాక్షాత్కాంతము సోదరులను
సహవలంబులు చేసి బ్రహ్మజ్ఞానము గలదివిషయే అమి నామమును సోదరి యుద్ధరు

తేవ్విని అన్యజాంతరానమంతయు జ్ఞాన భాగములతో నంతగాంతా నోవలయును
కష్టన తోటలు కంతవాసి కందిలది అర్థులయి మహితాత్ముడీ గురు దేవుడు.

“గుజారశ్శాస్త్ర కారస్త్ర
రుకారస్థశ్శలోక శ్శవే
అంధకార నిరోధశ్శాపే
గురునిశ్చ క నిగమితే”

‘గు’ అనగా తీరదీని ‘రు’ అనగా లోకొట్టువాడని భావము - తేవులకు అతిష్ట వస్తు
నైనంత ఖైరము లేవలదున కలిగినది కాదు. స్వస్మియాప ఖైరము లేనందున
నినినోష్ట్రలనినది స్వస్మియాప జ్ఞానమునూత్త దుర్మనోర్థిలంపేట ద్వారానే
పొందవలయును. తస్మి జ్ఞానము అదార్కుని లోక బ్రాహ్మణే అభ్యముగనని.

“విదగమింతుః శతమో లుక్ష్మః
తేవయంతు శతతులవనా
ననినా క ముఖం మోక్షైః
నిశ్చ త్కాంక్షాంశరం నమః”

శతమూర్ఖులుదయించురు గాని
శత వేదములుదయించురు గాని

అదార్కుని లోక లేనిదే లోపలి అంధకారము నశింపదు

బ్రహ్మోత్పన్న గురుపరంపరగా వచ్చినది అందువలన దీనిని కర్ణపరంపరయని
నూతన పేరొందినారు

గురువగు అంగీరస మహర్షికి. శిష్యుడైన శానక మూర్తి మర్మవి జలగిణి నిండాననూనివీ మలనదలోపరావర్తు జమరదాచుముని నారంద నూర్ధనానో వ్యధించిన అప్పుతోపరిపిర్తు ముగిసతో పరావర్తు

“నమ్మిన్న భగవో బాళ్లవే
నిన్నటువంటి బాళ్లకుం భవతో”

తెలుగు తెలయాచిత్రేణ గా నమిగాన శ్లాఘనాంకయు తెలుసు బయలుంది? బాసిని తెలియ జేయుమని శిష్యుడైన శానకం ను నిరుచని అంగీరసుని చాచింపుమునోనే ప్రార్థించు ఈ ప్రశ్నయే శిష్యుని బ్రహ్మ విద్యావిక్రీణ తెలుసు జేస్తుంది

ఇక గురునివేలమెంత బాన్సుకనినొకనోనో ప్రశ్నకముగా భవంతుం బనిజేచు

ఇదినివిశ్వాసముగా శిష్యునివైలకు సుతో బిడుచుగా దలుపుచుని నిన్న భగవంన పూర్వకముగా 22 పరిపిర్చులని 3 అధ్యాయములతో శ్రీమద్వింకనానంద భగవత్పాదా నాన్యకానాం శ్లోకములతో అష్టపూజమును గాంధాన

నీనీ ముండతోపనిషత్తునింకరి అనునది నాలుగు మలనామాలను విద్యయలలో నాంధ్రీకలింబి, ముగ్రహవ్యతార్కర్మ సహితముగా తమ గురవమానములయల ముంసుమిన్నాను వేదాంతవిద్యా నీయులగీ యునినానమోచుంబుండెలుకము గుతో నా కృషి దన్యమగును అజ్ఞాన క్షేత్రముబును. భ్రమ ప్రకాశ అనిగయలను దోషముబువ్వుతో పుండిమలు దయతో నెలిసిన క్షణక్షణలో ప్రకాశం నో న్మింపుంబుతోని గలదాడను

నాలుగు గుండముద్రణముని అర్చనముగా జోర్చినముగా నిహారణమున 3 మ దేవస్థానము వారికి భగ్గుదుపోదారులకు ఆనందాభి వందని వింపినికనిగన సహనానందనములర్చించు కొనుచున్నాను

నాలుగు అంధ పద్యాలమీద చంద్రికా నాడు అము న్నాన్యక సహిత ముగిసతోపనిషత్తును నేనవేదాంశ నింపేన్మండం శ్రీవెంకటేశ్వరి స్వామి నాని పరమాహిణన నిష్క జప్య శ్రీవేదాన తింగయలకు సభక్తికముగా నిమ్మగుంబుతోనుచున్నాను

- నీ నిరస విచింతములు నొక్క భావనములు
- మధకరంబులు లలితములే నుడువినములు
- మానసిగుంబులు నీవదవింకలములు

7
శ్రీ గౌరవ ప్రాధికారిశ్రీకృష్ణాచార్యులు

పం తల్లె

సర్వం శ్రీ నరమేష్వరార్జునమస్తు

విన్నపము వివేకముః డ

కవిశ్రీకృష్ణ, ముద్రాకర్త, భక్తకవిరత్న

దేవులపల్లి చెరయ సుబ్బయ్య, ఎం పి

బాషాధికారి

శ్రీకృష్ణ

సాధనము

అపిష్టము

శాంతి మంత్రం

౬౦ భద్రం క్షణేభిః క్షణు యాసు దేవాః
 భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్వ జత్రాః
 ప్తేలై రంజైస్తుష్టై వాగ్ం నస్తనూభిః
 వ్యశమః దేవహితం యదాయుః
 స్వస్తివ కంధ్రో వృక్షై శ్రవాః
 స్వస్తివః పూషా విశ్వవదాః
 స్వస్తివ స్తార్యో అర్చిష్టవేమిః
 స్వస్తివో బృహస్పతిర్లదాతుః॥
 ౬౧ శాంతి శాంతి శాంతిః

౬౧ మరలార! చెవులతో శుభదమా దానికే
 వినెదము గాక సంస్కృతి తోడ
 పూజ్యలార! కనుల ముదమున శుభదరము
 అను గనెదము గాక యునవరణము
 స్పృహిం గంబుల శోలిల్లు తనువుల
 నంస్తుతించుచు మిన్ను నంతతంబు
 దేవహితంబగు బీవిత మార్గ్య
 పూర్ణంబుగా భువిం బోందంగలము

గీ భవి నూతన విభోధా వ్రాజీతాభ్యు

దీర్ఘమిచ్చుచు కుభముల నిచ్చుగాక!

కుభములొనగు నర్హులైనచో నూర్జుదెప్పుడు

స్వస్థియునుగాక! నుత్తేష్ట స్తుస్థి స్తుస్థి.

గీ అనరం నుండి కాదనీ యనలు తెప్పును

నురగుండుచు బ్రహ్మపుత్ర కుభము లొనగు

స్వస్థియునుగాక మాకెప్పు వస్త్రే నస్త్రే

శాంతి మి శాంతి మి శాంతి శాంతి శాంతి

భావము

కీ యు స్రాజీ దేవతా! కీ యు గ్రాము కలు మా కెప్పులలో కుల స్మృతిపురాణీ సరిపాఠం
 కుయున కుభభద్రమగు నర్హులైనచునే శిష్యోదాస్యులమగు చేయు దనుకుండుము గాక! కీ
 ప్రాజనీయులాకా! కల్ల నర్హులమగు లేక నర్హుల కైల మేము మా కెప్పులలో అభిషేకమును
 నర్హులమగుచే మాకేదము గాక! భావముండు మా కులగ్రహించి యప్పు కలమిలా వ్యభిచార
 యనములు బాగుగా నాచూ కర్మం శిష్యోదాస్యులమగుచే యుండు అతివోనంపిన
 సంప్రదానముస్థియును అతాంబులగాది దురవస్థలు లేక నర్హులమగుచు, కర్మలో
 జీవించెదముగాక! అనరం మహా పుత్రుల నెప్పురింపవలయు ౪౦ కుండు శిష్యోదాస్యులమగు మాకు
 కుభములు బావించుగాక! నర్హులైనచో మాకర్మంయమాకు కుభమును బాగుచేయుగాక!
 అనరం నుండి విషం ను చూచే యు మాకు కుభమును గ్రహించు గాక! మాలో నె అర్హులమగు
 సంపదలు కలిపి కాదనీ భ్రహ్మపుత్ర మాకు కుభమును కుసాధించుగాక! మాకు అర్హులమగు
 అది భౌతిక అది దైవిక శాసనములు శాంతియు గాక!

4 - వ మంత్రము

అష్టాక్ష మహోదా - వైద్యవ్యే నేదీతవ్యే శరీ వాన్మయన్

అష్టాక్షవో వంద్యే, పరా కైవా వరాం

4

- గీ. శౌరకంఠేష్ట్యై నిర్మలం నవతనమున నవగీతములు వాక్యవైష్ణవ
సావమున మనము నిలాది బహువిద్యై అగ్యవైష్ణవ మ్మో విగణకం తెందు.

భాషణము

వాక్త్ర సేవములు ముసలింది తననీవమునకు వచ్చి కత్తాములు నిర్మలం శౌరకంఠం
నవగీతములు సమాధిము తెల్లము, వేర్వారు నెరిగి వరమాత్మమును బాగుగా నిలుపుకొనవ
లవాల్సినట్లు గులా - అనియు, అహం - అనియు పేరుగా తెందు తెల్లలు గలవని తెలిసెదరు.
వానిది తెలుసుకొనుటయునగు కరకంఠం - అనా విచ్చి మనగా వరమాత్మను గూర్చి బోధించునట్లు
విచ్చి అహం - అనగా అనా ద్వైపాధియులును, కత్తాములును బోధించునట్లు విచ్చి.

5 - వ మంత్రము

అక్షరణా, టుగ్యేదో యుల్యేదు

సానువేదోఽ త్యవేదో విభాకల్

వ్యాకరణం నిర్మలం వందో బోధితనిసిత

అభవతా, యయా తదక్షర మధిగమ్యతే

5

6 - వ మంత్రము

యత్ తద బోధ్య సుగూఢ్యో సుగో త్తమస్య

సువభూ శోలం తదపాణి పాదన్

నిత్యం విభుం నిర్మలం సుసూక్ష్మం తదవ్యయం

యత్ పూత మోదం వచివ్యుతే వీరా

6

సీ. ఎఱిగింతు నిడుసుచ్చు యో రెండు విచ్చులు
 మన నవర విచ్చులుగల బరిగు
 నాళ్ళవదంబులు నలుమొచ్చు శిక్షముల
 గల్గారు మరెయి వ్యాకరామున
 నరిగ నమత్తులు ధంకము శోలియెం
 బనెడి వేదాంగం బులన్ది నుహిసి
 యెల్లం తెచ్చుది కనుపించ మండునో
 వెనుమది గ్రహియించ వీలువదనో?

గీ. ఏది పుచ్చుల తనదో ఏది తంబు
 తనదో కాళ్ళులేరులు తోడిదో?
 కాసం గుచ్చులు గ్రథముతో తోడిదో?
 నిర్ణయమునదో? నిర్ణయము నేడిలాబు?

సీ. అన్యాయం తెచ్చుది? నికల వ్యాఖ్యనేది?
 అవం జాముల కాథావ్యాఖ్య వేది?
 నూత్నతరముల నానెం నూదెంబలు
 భేదం లంతలు నీ వక్షరావలముగి.

భావము

అవం అన్యాయము, అన్యాయములు తెచ్చు (అను) చుచ్చునె, అన్యాయము, ముఖ్యోదయము, సామనేయము, అన్యాయమునము అనెడి కాలుగు నేడిములు, శిష్యు, వ్యాఖ్యనములు తల్లము, నిర్ణయము, చందము, గ్రోలియెము, అనువదంబులు అవలా విచ్చులు నలుమంధించినవి. అట్ల వం లక్ష్యముల నెరిగించు విచ్చులు ఏకా విచ్చు.

ఏది యాయులు: నలది కాదనో, ముచ్చునే గ్రహించుటకు వీలుకావనో, పుచ్చుత లేవనో. వ్యయములు తనదో నికల సాములు: నానుయాసాది విషయములను, గ్రహించుటయునట్టి తప్పలు, చెప్పులు, అను నిం ద్రయములు తనదో, వేరులు సాదములు తనదో వివాయు లేవనో, లుచ్చుది

వైద్యకాలమేమియు లేదని నిశ్చయముగా భావించుచున్నావో, అలాగేయు 12 సంవత్సర వ్యాధికాలము వచ్చినచో, బహుశ్చయముగా, అన్యజన్మమునకు నడుం బూరినదియందుఁ గలిగిన భూతజన్మమునకు అట్టి అక్షయ ఉత్తములను కీర్తించుచును బహుశ్చయము చేర్చింపవలెను.

7 - వ మంత్రప్రపంచము

యజ్ఞోష్ణవాభిః స్థాజతే గృహితే త
 యథా స్థాభివ్యా నోనవయః సంభవంత
 యథా సతః పృథుస్సోల్ కేళకోమారీ
 ఆభాక్షనోల్ సంభవతేహ నిశ్చయే॥

7

గీ. తను శరీరము నందించిన తరువాత
 సోలె గూడును స్థాజయింప నలిగి మరల
 తానునును - తాని సోలేడు కలుపుకొనుచో
 అయితే అక్షయమున జగమంత పుట్టు.

గీ. మరలెని నోష్ణభుతే రీతిఁ బుట్టు మంట
 కేనెఱువదలఁ నునుజాని శరీరము నైని
 తనువుపై వెంబుకల్ వెర్చులనువు మీర
 నయితే యక్షరంటున జగమంత పుట్టు.

భావము

లోకమున సోలెవులగు సోలెగామను 2 విధముగా ఈ శరీరము నందించి స్థాజయి
 కొనుట మరల ఈ లోకమున కిసుకొనుచున్నచో భూతజన్మమునై నున్నచోష్ణభుతము నిశ్చయముగా
 బుట్టునున్నచో, లేతను జగమునానవున తనము మీద తోము లెట్లు పుట్టునున్నచో అయితే
 యామక్షర తల్లయు నుండి యీ జగత్తు కట్టించు చున్నది.

8 - వ సంకలనము

వజ్రసా వీరులే బ్రహ్మాతపోఽస్తుమఖి జాతులే

అన్తాత్ ప్రాణో మమ! పశ్యం లోకాః కర్మణు వాన్మాతమ్

8

1. తనములో నున్న బ్రహ్మము దాగని వెరుగు
 బ్రహ్మమంటే యన్నారమును బోగి మిట్లు
 అన్నమున నుండి ప్రాణము నెల్లు మనము
 పశ్యన్మమని లోకముల్ నెరిగ కర్మ
 అధిక కర్మఫలముల మరచుచుండును.

భావము

మూల మోనియు, అక్షరార్థము నగు బ్రహ్మము అపేక్ష సుతార్థి వేమనలమునను
 సంకల్పమును జ్ఞాము వేన అంబరాద్వయం లోనికా లోనిది నీ కనువల ప్రాణసంకల్పమునల
 ప్రకృతికామియేది అంబరాద్వయం ప్రకృతి సంకల్పమునది. స్వప్నస్థితి, సంకల్పకృత విజ్ఞానములు కలుగున
 లేక స్వప్నస్థితియే ఆ బ్రహ్మము అంటే అన్నము అనగా అన్యార్థము అనగా నానముయి
 భుజించ కలము ననది అన్యార్థకృత్యముననున్నది. ఇట్టి అన్యార్థకృత్యమును అన్నము అంటే
 ప్రాణము అనగా భార్యార్థమును ప్రకృతియనాడు. భార్యార్థకృత్యము బ్రహ్మ యొక్క జ్ఞాన
 క్రియాత్వం లేక అభిప్రాయించిన జగన్మనక సాధారణముయన అన్యార్థ కామ కర్మ భూత
 కనురాముముఖు లీలాంబునెట్లు, జగన్మనకృత్య, నీలమునందమును, ఇట్టి భార్యార్థకృత్యని నుండి
 సంకల్ప విజ్ఞానంబును విజ్ఞానము లేక స్వప్నానుభవముగాగల నమిష్ట మామైన మనస్సు ప్రవృత్తిను.
 మనస్సునుండి నర్తనము వేరుగల బ్రహ్మాది సంకల్పానుభవము జనియించెను. నర్తనకృత్యును
 సంకల్పానుభవం నుండి అంద క్రమముగా భూతాదిలోకములను, అందుంటిమనుష్యులి ప్రాణులును,
 వృక్షాదులునును, అన్యమునసారము కర్మమును, అకర్మకల నుండి అన్యార్థమును వేరుగల కర్మముండి
 జనించిన విధము కర్మకాండ కలములు గలవనియు అనుభవించిన గాని వనించు కనుక అన్యార్థము
 చెప్పబడినది.

9 - వ ముకత్రయము

యో నర్మణ్యః నర్మణేన్ యస్మిజ్జ్ఞాన మయంతః
 ఆస్మాదేతన్ ప్రహ్లా నామ దూతమన్వీతవ జామయేః

౧. ఎనమ నర్మణ్యః తో జ్ఞాన మెవం యమే
 నర్మణే నయం తస్మాత్ వాన్ తే నామ
 ప్రహ్లా నామం నామ దూతమన్ వీతవ
 నర్మణ్యో వాన్ వీతవేన నర్మణతమయం.

భావము

అగ్రాహ్లాది అమా విశ్వయం నమర ప్రహ్లామీ నర్మణమీ నర్మణిత్వ, ఆ ప్రహ్లామీ మొత్త యొక్క జ్ఞానము జ్ఞానవికాసమున నర్మణతమే. అనగామా గానో తాన్ మారయం యస్మి వలె అయోన అమామయవది తాదా. అట్లే నర్మణ్యమైని అనగమర ప్రహ్లామీ నుండి తాల్వ హామయం నాదర్శనోత్పాదనం ప్రహ్లామీనం చేసవర్త, మజ్జవర్తా ది నామమలును తెలుపు, విదాప్త, విదాప్త, ముఖ్యుని దూతములు, నీహ యాదాది అన్యమున నర్మణ్యం ప్రహ్లామీం త్రోక్తమయం నమనంతం ప్రహ్లామీనం.

ఇవి ప్రథమ మంతనముతో ప్రథమ భాగము.

భక్తము ముందుకము

ద్వితీయపుండ్రము

1వ. మంత్రము

భక్తేనో నర్హం సుత్రేషు కల్మాషే కమయో
 యాద్య వశ్యం ప్రాని ప్రోతాయాం బహుభాష్యతాని
 తాద్యాదర్థ ఏయతం సత్యతామా
 ఏష ఏ వంధా సుభిష్య తోశ్యే
 సు. శ్లోతి సుంధ్రంబులమీను కన్యకను సేవ్యేయవలు తానెని ఏం
 ప్రధ దీక్షా నిత్యంబాచిన్ బంధులు నిర్వం బుల్ గదా: ఉన్మియున్
 కీర్తనోతాయుగమందు నియ్యవ తున్ సేవ్యంబు కయ్యన్ సుభా
 నుయ్యై చల్ల దు మీరు ప్రాణ్యముల నెంపాదింప మాధ్యమవే.

భావము

మేలామరులగు నెన్నిదివహింపులు యుగ్మలస్థాని మంధ్రములను ఏ ఉన్నాచో ప్రాని
 అనేక నిధములగు కన్యకను ఇద్దా వ్యక్తవేరు కన్యకాచిన్ ఆ కన్యకను ప్రోతాయుగమందు బేక
 నెంపములుగా తానెంపనింపవే, నిత్య ప్రయత్నంబులను ఆ కన్యక నానెంపవే.

2. మంత్రము

ముతా కేలాలులే హ్యుక్తి సమిక్తే హ్యుక్తిహహాదే
 తదాజ్య భాగానంతరేగా హుతే ప్రతిపాదయేత్. 2
 3. మహిత హోమాగ్ని తర్కిగా మవదుతుండ భూత లోకయు ముగి
 వయసు నొగుతుండ తర్కిలకు లేదు భాగాన కరణ మధ్య
 నానొంతుల సమర్పించుట తర్కిమగింప.

భావము

ఎన్నికల కేట ఉన్నాచో ప్రణవ ప్రక్షురింపిపోయియుదగా, నా మన్మ తానెంపవుడు
 రచించుకుండమో ఉన్నాచావ్యుదాగమిం యెక్కి, నెప్పుడామునుండు నన్నాచో ప్రాణుకులను
 హోమములేమందియును, కన్యకను కన్య ద్విష్టయ్య కనుగా నానెంపవేమీరుల ప్రవ్వోయేమగింప.

ప్రాణలయమునను, సోమం ప్రోతః తామసంకమం ద్రైశ్యమే మునిర్నానియోమః.

శాస్త్ర విధి మనసిరేచి సకాలమున జ్యోతిష క్రమ్యముతో జేయవలయును. శాస్త్ర విధి విధి క్రమించినచో భూదాది ద్విదేశముల భయంలేదును. అది ఏదో దేవరుల యొక్కయు, సోద్ర ప్రోత్రుల యొక్కయు చరితాకము ప్క కాలిశ్చ్యోగిని కలింపజేయునున్నది. తద్వలన గర్భం ఎలాగ్నేయముగా జేయాలి.

4 వ మంత్రము

కాక కదాకీల మనోజ్ఞాన

సురోహితా మూతమథూ న్ని వల్ల

స్మారణిగీ విశ్వయదీ చ వేదీ

లేదాయ మూనా శతి న్దు జహ్యోగ!

గీ కరుణ కాకీ, కదాకీ, మనోజ్ఞాన

రులనుయన సురోహితయు సుహూ న్నివల్ల

విమలమైన స్మారణిగీ విశ్వయదీయు

నమగ న్దు జహ్యోగలరు న్ని జ్ఞానరు.

భావము

కాకీ, కదాకీ, మనోజ్ఞాన, సురోహిత, సుహూ న్ని వల్ల, స్మారణిగీ, విశ్వయదీయులను సేవించి వల్ల జ్ఞానముల అన్ని ప్రోత్రులనుం గల్గు. ఈ ఏమి జహ్యోగతో ఆ జ్ఞాన జ్ఞానలను యజుమాని తోనుంచి జహ్యోగలరు అన్నిచో గ్రూడు గ్రహించును.

5 వ మంత్రము.

నిరేషు ముక్తాకరే భూజమానేషు

యథాకాలం చాహారయో న్యోద

లం నియంత్రేణాః సూర్యన్య రభ్యయో

మంత్రవేదానాం సతి లేకోఽర్థి వాసా!

భూజమానింబుత్తని నీ జ్ఞానలంబు

స్వప్నవిషయములు నందన నానాతులను
వేయ నని నూర్చుననుష్ట నిజుభవిభుని
కదికుఁ గోరవోవు నకల సోభ్యరములిచ్చు.

భావము

దేవీస్వప్నావమలం కాలి, కలశి, ముష్టుని అప్పుచేసికొని నూర్చునను నెందు అయినా కల్పిలకు విధించిన కాలము నందు నానాతులను హోమము చేయునున్నానో అయినానును నూర్చుననుమలంగా ఒకామం దిస్తా నీ స్వప్నలోకము నందు దేవీ ధువోత్పతే అందరికొకటట్లుగా నుండునో అట్టి స్వప్నలోకమునకు యీ యుమావనిరే చేర్చుచున్నది.

6 వ మంత్రము

నీ హ్యోహీతి అమానాతయః సువర్ణినః
సూర్యుష్టభస్మభస్మజ్వాలిత వహాన్
స్త్రీయాం నాచనుభి వదంతోక్తశ్చైషుంకప్య
ఏవమా పుణ్యైః సుఖైశ్ చాహ్వానోకాః!!
నీ స్త్రీయనూనములం అలకుయోగ్రీతిం గూర్చు
నానాతులు చిస్త్రివంతలములనును అలకుః
“అలకు” “అలకు” ల్పచ్చుర్ణు నం ప్రోష్టవైవ
అహ్వానోకనుమ్యదేవసినో హను కీరణ
ముల వయసి యుక్తకర్ణం గోంసోవుఁడైకే.

భావము

అహ్వానోక్త దేవ నానాతాల మంత్ర కమంతకుండా హోమము చేయుటనూ నానాతులను మెగుల నూర్చుననుష్టం భూలోకయా క్రవారంబి, అమస్మక్త సుఖముల నభి లంబించి యీ యుమావనిరేయిచ్చి నీ ప్రాచీనవంశములమునును, అర్చించునీ హిష్టగ్రాహ్యుడైన వనిత్రయై అహ్వానోకమిదీనేమని తెలుపుచు, కొని యాదును, ముచ్చీరంబి! అని అహ్వానంతును యుమావని నూర్చు కేరణం దానూ స్వప్నమునకుఁ దీసుకోవే చేర్చుచున్నది.

7 వ మంత్రము

క్షాన్యోతే లభ్యోదా ముక్తయాపి
 అస్థికోక్త్య మవరా చోష్య కన్యా
 ఏత్యేయో యోజ్యసంవంత మూసా
 జరామృత్యుకలే ప్రసవేపి ముంతి!

- గీ అవధమును కన్య పుష్టా లభాంగములను
 యక్షుకోక్తిలో యోధాదీనుగును నిండు
 తెలియనివే ముద్భయధరణుల తెచ్చికొరి!
 అభము కివెయి శేతయో జాభమరము నవ్వు
 మరల నవరెవరికీ భూ మునోములను

భాషము

అయ్యలకన్య పుష్టాదీనిని అంకాలోగినా నీవయ్యకన్యలైన రభాంగములను
 ఈ కన్యలన్నయు నీమరణుల అలెనామున కల్పక నయనే. ఈ కన్యల మర గణుని కింక
 నచ్చెయమయితి. నీమరణశ్రేణులూములను కన్యలసంవంత మనోయోజనాలోచనములను
 చలయచున్నారో నామ భక్తిని అంకములముల మంకములొంకకాంకము కన్యలని పుష్టాకోరి
 సోక్తముల ముంకించి క్రిన్య భూమభూమకలముల తిరో. పుష్టము గిష్టము నిష్ట మనోక
 వక్రముల అవక్రములను పుష్టాను.

8 వ మంత్రము

అరిన్యనాః పుంసోలే వర్రవోనాః

స్మరణం శీరాః కంఠీకం మున్యమానాః

అగభ్యుష్టోమోనాః కలియంతి మూనా

కంధ్రుంక కీయమానా గా.నా.నా.నా.

నీ మనులక్ష్యులను కన్య నూర్ణయింక సో దారలను గాములనుచునీ

యోజనోగాన్యములను కన్యలని భూమ్యులలో నాత్తకీ

ర్రుంకలకీ నలలను చూచు నీదీనులనై మూర్ణయింకలనీ గ్రుక్రీణ

నీని నూలనీ సోని తిని నూ మలన వేదనీ అంకలయింకలనునీ

మనలో యిట్లందఱులు షిష్యు వాద్యములు నింతాస్యములు గలమునీ మమనీ
 క్షీణ సంకల్పము తోడి నెంచెదరు సన్నవైష్ణవులులో వారకిగి
 లులశీలంబుగా నిత్యమూర్ఖములగా స్వగ్నంబుననీ తాముయింక
 కంఠాస్థంబుగ జొరబడవేర గుణ రుద్రులైన తోకములున్

భూపతిమః.

వరాహుడననుభవ కీర్తనలు అనుచు వాగ్దాహానియచే నుపద్యులంకొంపింపి షుభాచరు
 వ్రు కౌర్మై కర్మకాండంబులయే శ్రేష్ఠుడైన పురుషార్థముగాఁ గూరియె. నరకు పురుషార్థ
 పాపములు, అత్యుష్ణములు వాచెమఱఁ జాలకు. కర్మకౌర్మై కర్మకాండంబులయే షుభ
 పురుషార్థముగాఁ జలయె భ్రానులు కర్మఫలమునభవించుటకు స్వవధూతిమనోవ్యర్థభోకము నయ
 కర్మ ఫలాను దూరముగ మఱుమన భవించి తమించుము కర్మఫలము ముక్త్య భవము ననులించి
 యామోక్షుడ తోములు గాని ముంఠపు హేతులు షుభ పుష్కర తోములు గాని పొంపెను.

11 వ మంత్రము

అమః శ్రుత్యేయోహ్యున సువంత్యురశ్చే
 శాంతా వివ్రాంతా శ్రేష్ఠురర్చాం కరంతః
 మూర్త్యుర్వారేణ తే వీరజాః సుయాంతి
 ముద్రాన్మూలః నమ్యంతి హ్యన్య యశ్చామ్

మీ. శాంత వివ్రాంటు నర్చ్య పావన్య మూర్తులు వివ్రాంటు రెవ్రాంటు వీరజ వీధి
 శ్రేష్ఠులును గోరంటు వసుంఠతా పావన కమంఠ లక్ష్యం
 తేముయింక కరిమిష్టులము దమం లోనకంఠును

నుండు లోనాలావంఠ మొచ్చి నర్చ్యులఁకంఠును సోనమూర్తులుం
 గ్రమముగా సుస్మార్తకంఠులచేరి

గీ. అమల సుహృత్కౌఠిదేవంబు నధిక ర్చ్య
 శ్రుత్య మునకంఠ కర్మాంత నమయ
 ముద్రాతోడ కమంఠ పర బ్రహ్మతర్క
 మంఠుఁ జేరెద రానంది ముండు చవుడు.

భావనలు

వివేకాగ్రమునందులకు ప్రాప్తినాకీర్తనమునని ప్రవేశమునందును వివేకమును వివేకముననున్నవలెను. అందున తమకొక స్థలము కల్గుట కనుష్ఠించుట, విద్యాపని మొనరించుట, తమస్థానమునలో వేసెదము ఈ గుణము ముందులో ప్రవృత్తి కాలములకు, అ, విద్యాపనిలు నడచిన ప్రకారము కల్గుట నున్నా ఈ కల్గుట కల్గుటకల్గుట అనినప్పుడది మార్గము. కేర ఆప్యయమును అప్పుడునును. నీయ కాలకల్గుటకల్గుటను విద్యలోకాలమును అనినదియ.

12వ పుస్తకము

వకీర్షణోకాన్ కర్మచిత్తో ప్రహ్లాదో
 కర్మణ మాయా ద్వాన్వికర్మణా క్షులేః
 అన్వికర్మణాత్మణ నును మేదాధి గర్హేదే
 నమిత్థాణో శ్రోత్రియం ప్రహ్లాదస్మిణా

1. అయి కర్మ నెక ప్రాప్తించుటైన వివేక
 తోకములు అరేక్షించిన క్రూరులమున
 నెత్తముగనది కర్మల నెత్తములును
 సారణలేమన తోయియును అభిజతత
2. వరగా కర్మలనుయెను నెత్తములను యీ
 దలచుచును మునుమున్న వరతత్త యెఱుగ
 శ్రోత్రియం ప్రహ్లాదస్మిణోకర్మ వరెఱు
 ప్రవేదోవకము నమిత్థాణో ముగనును.

భావనలు

కర్మలాసలములందే అరేయి తోకముల వివేకమున నీయ వివేకములకి కర్మల కర్మల సారణములకి కాలము మునుమున్న కర్మల ప్రవృత్తికల్గుటను వివేకములమును. అంతర్మునును వివేకముల వివేకములను తీరములకుకొని శ్రోత్రియం ప్రహ్లాదస్మిణోకర్మ ప్రహ్లాదస్మిణోకర్మ అనినది అ కర్మలములమును. అనినము తీరములకుకొని ప్రహ్లాదస్మిణోకర్మ అనినది కర్మలములమును.

4. కర్మలకి కర్మల ప్రహ్లాదస్మిణోకర్మ వివేకములములమును అనినది మార్గము తోయి.

13వ మండలము

- తస్మై తి విద్మామితి స్మృయే నమ్యత్
 సకాలం చిత్తయః కమన్వితాయ
 యనాక్షరం పురుషం వేద సర్వం
 దోదాచ తాం తత్సత్ జుహోమిద్యౌః
 ప్రహృషమిదగ్ నా గురువద్యుఃకఠ
 కమనమాన్వితూఃపఠిశుద్ధుః కాలం చిత్త
 ఘ్నై తాస్త్యై తేఘ్నై చన్విత్యై
 ష్మ్యుఃకం ప్రహృష వద్యుః జెప్తవలయః.

భావము

ఆ విధముగా తాస్త్యైః చిత్త్యైః చన్విత్యైః సకాలమనాసాకాలముగా గురువచనం
 మనస్థిరముగా, ప్రకాలం చిత్తయః మూర్ఖతయము నా కమన్వితః ప్రహృషితుః
 ఘ్నై సర్వవృత్తావయః, త్వం విద్యమయైః ప్రహృషితుః వోధియజగయః.

ఇది స్రుతము ముండకములో ద్విత్వీయం బండము
 ద్విత్వీయం ముండకము

స్రుతము బండము

- తదేతల్ సర్వం యథా వసీస్తాత్
 విస్మృతీంగా నహి నహి స్రుతవంతే
 తథాక్షరాత్ వివిధా సోమ్యభావా
 సజాయస్తే తత్ర యైవసీ యస్మి
 సీ. న్యువో విస్మయంః సోమ్యోఽహి సమనుయ్య
 వరస్మాద్వియ్యోఽహి య్యుమతము

భావము

4. మరల సుధామణి ఏర్పాటు. విష్ణుయోగ శ్రుతులుగా ప్రకాశించినారు, అనూత్మము అనా సర్వవిభూతాత్మీయియారు, వైరుముయి. పునఃపునఃగా శ్రాష్ట్రము లేక శ్లాఘనముగనామకము గణించవలయు భావ్యపుంధరములలోఁబడి ముందువారు. అతఁడు అనూత్మశ్రుతియేవారు, అతఁడు, అతఁడు అస్మతుఁడని, అనీమఁడు, సుధామణి, అధియఁడు, దేవేంద్రుఁడని దృష్ట్యాం వారికి వదిల్యుగమున కి ప్రాణముగ గణించెను సుధామణి దృష్ట్యాం వారికి అప్రాణముగ అనా క్రమమున దేవునిని వివరమున వామము లేనివారిని గణించెను. అనేక విధ శ్లాఘనక్రమములు గలవియఁ, నొకటి వివరమున వామము లేనివారు, ఇట్లులేని భవమును వివరించుచునే అర్హులుయనుచు, అందులలో నొకఁడను, నంద్రులవలన గలముగ అనమునున్న వామిఁడని అక్షర సుధామణి కంటే వేరయి వాయన అనా వివరములను దాక్షిణ్యము.

3వ పంచత్రయము

విద్యాశ్రావణములే ప్రాణో మయ నర్వేంద్రి ఖం యోగివ

అం వాయుఁడైర్వలీ రాసః యోగీనః సుఖిన్ విభ్రవ్య భాతః 3

- గీ. అన్న శ్రుతివైభవములను వివరించుచు
 వదుల నర్వేంద్రియములు ప్రాణమయము
 మనము సంపూర్ణములు మనం యోగి
 నీరు వర్ష వాయువు నంగి చెలియి.

భావము

ఈ పంచ పునఃపునః మఠి అవిద్యా విషయ వివర భావములు. అభిలాషియను, మఠి ప్రాణము శ్రుతిమన్నున. మనమును, నర్వేంద్రియములును, భక్తియను వివరించుచును ముగ్ధులును. అధివైభవశ్రీకారా యోగమున అనాము, అనూత్మశ్రుతియే వేదములు గల వాయువు అగ్ని, అలము. ప్రాణమును మఠియే భవించు సుధామణియైయున్నను. అనామమును శిష్టగమును, వివరించుచు శిష్టసృష్టి గాములు, అన్నకీ శిష్ట, సృష్టి, మఠి, గుణములు, అనామమును శిష్ట, సృష్టి, మఠి, అనామములు, సృష్టికీ శిష్టసృష్టి, అనా, మఠి, గుణములుయైయు.

- గీ నిర్వహణకర్తయగు నుండి జుబుతరమగు
 రెండు వీనులు నేతములే రంసి నునియు
 నానీకార్యధరములే రెండవంగ నోరు
 పుట్టినది సప్తసాకములు గ్రహించ
- గీ జలము సప్తంబ్రయంబుల నునియుండి
 జలనమందు సప్తస్వాని గాని జగతి
 నిల్చునియుండు హోమములే సప్త సంఖ్య
 ననుచి వ్యుచ్ఛవాలోన లోకాక వెదు
 పుట్టినది నూతనకలు మునిగునింగ

భావము

అపరమ బ్రహ్మమునంది రెండు నేతములు, రెండు కళ్లములు, రెండు
 నోవారె కర్మములు, ముఖములను సప్త సాకములు, అయి యుద్ధయములకు: సహజములను
 నివేదియములను, ప్రకాశించుచుండుండు సప్త జ్వాలలను, అయి యుచ్ఛవా విషయములను
 పుట్టనవిత్తులు, అయి విషయబ్ధానములకు: సప్త హోమములు, నిర్వాకాకలను
 బ్రాహ్మణ్యములేకము గుణ విషయ విషయమునై సాకములు. ప్రాణివేదనీ కృత్యముల
 విస్తరించుటకు కష్టము ముఖ్యము గోపముల నాశ్రయించుచున్నవో అన్య యుద్ధయ గోపములు
 కష్టములేక.

9వ ముచిత్రము

- అమరములకు గీయించు సప్త ౭
 స్థిత స్వయంతే నీయమ సర్వయూని:
 అకళ సర్వా పవిత్రయో రసక
 యుద్ధయ యుద్ధయైవ్యతే వ్యుపరాత్రి ఆ
- గీ యాగరములన్ని గీయించు సాగివారు
 నేదియందుంది పుట్టిన కెళ్ల పారవారు
 నిర్వల లు
 వయనానందములవారియంద శాస్త్ర
 గణములోకములో విషయ బ్రహ్మముంది

ద్వితీయ మండలము
ద్వితీయ భండము

1 వ భండము

అతి నిర్మలము గుణవంతుల నామ

మనకి వినియమైతే సమర్థులు

విజయ వాంఛనములనుగలతే జ్ఞానవ శివ

ద్వైత్యుల వలన విజ్ఞానతే మధ్య నిష్ఠం ప్రజానం

కీ భక్తంబులు ప్రజానందంబుల వ్యవహారముల విశిష్టములతో వరలు

నా బ్రహ్మచారిదాం ముగ్ధులతోన గదలించుచును

తెచ్చిచాపునదియు చూపించునది యాత్మ నిరత నివారణము

ప్రహ్లాదులు నందరీ నీలం బులయేర్పరల నూర్జ్వలములు శోభిల్లు చారులు

నారాధ్యులు యీశ్వరలను చులరు

గీ ప్రాణాధిపతులు భోక్తాస్తే ప్రాణితరులను

జ్ఞానములతోనం దోషములనుమించు

నట్టి వైకృత్యము నెదిరించుచున్న శివు

ప్రకృతమెదిరిన బ్రహ్మచై నిరతరులు

భాషణము

ప్రాణాధిపతులును, తిక్కాది నీల వేది ప్రాణుల యెత్తి, హృదియనునదిను వర్ణుల, గుణుల, ధర్మ, విజ్ఞానాది ఉపాది ధర్మముల వేం ప్రకాశించుచున్నచో ఆ ప్రహ్లాదులు జన్మ గణాదులను మించుచును, ప్రహ్లాది విహారిణులును, అష్టాంబు కుచి గొప్పది మారుల తేత మదాదివైకృత్యములనును, నీల వరాధిపతులను మించుచును తేత మును విజ్ఞానమునును, దుష్టత్య వర్ణమును బాచి ఆకంబితే చూ ప్రహ్లాదులును జన్మవారము నింపుస్తే యుత్పాది, చరణము వలన పర్యవసానము, ప్రాణాధిపతులు నం మనమధ్యము, విజ్ఞానము, విహారిణి కేయలీవచ్చినట్టి ప్రాణజాతము ప్రహ్లాదులనుచే ముద్దాత్మ్యమునును, అట్టి వరాధిపతులు ప్రహ్లాదులును తలచుకొనుచు, కీరసి ముచ్చానుకృతములను, మృతనూర్జ్వలములనును నిరర్థులై నారాధించుగా నెదిరించు, పర్యవసానము వేత వరాధిపతి విజ్ఞానము చుట్టరి, లాక వచ్చానములకు గోచరముగానిది, ప్రేమములై నిరర్థులై నారాధించులతో నంబుదోషవారముల వేత ప్రహ్లాదులు నిరర్థులై వచ్చెదరును, అట్టి ప్రహ్లాదులు నెదిరించు.

2. వ మంత్రిము

- యుర్యమున యురుగుగోలు యని
 గుమ్మరిల్లెనా గిహిత లోకశయ
 తవేతయ్యలం బ్రభున సూర్యుడు నాడును
 తవేతం ద్యం తదమృతం తవే వేద్యం బిభ్ర ॥ 2
- గి యామనా ॥ భావనలంతయు నలుతే కుర్చ
 నభక నూర్చుతి పూర్ణంబు నైన నదయి
 గత్తన బ్రహ్మశాస్త్రమో నదియె నగున
 లోకయలవని నదానంబు లోకవాసు
 బతును బానలలు నుమ్మిదే ముఖముగను
- గి తునియె నూకయె వాప్యగు నదయె మరుయె
 సత్కనుమ్యుగోత్త ముమ్మితి నొమ్మి నునుయె
 తట్టే ముక్తిమయలగుమానియ్య! గీర్ణ
 త్యనెలగిన గుల్ఫేకాతమయె తగురు

భావము

ఏది అదియ్యది కాలం మత్త దాక్షమిలవ్వించి కందే ఏకం ప్రకాశం గలదియో నది అది
 నూర్చును నను బ్రహ్మశాస్త్రంబో గొత్తులునవో నూర్చునై నూర్చును బ కందే ఏగుం నూర్చునవో
 తవేయలవె భూమ్యాది మర్త్యం లోకములను ఆలోకములంబులకు వైతన్యాశయములకు
 ముమ్మిది ప్రాణి ముగావలయును కుర్చాలో అన్వయేకే నూర్చునయ్యెనదియో నానంబాతమగు
 పరబ్రహ్మను అదియే ప్రాణము. అదియే కాకర్మ, అదియే మర్త్యం, అదియే యుల న్నియె నెముతయె
 మగుయ్యుతి, ఆ బ్రహ్మ పరబ్రహ్మమే మర్త్యము. అదియే నానంబాత్యునిది లానో ఏవ్వు గురిమాన
 కౌర్ణమయమ. అనగా ముమ్మిదు వాదయలవె సంకల్పము చేయవలయును, అట్లే యుక్తము
 నెరుంగము. లానయెను నీ చిత్తమును బ్రామం చేయుము.

3. వ మంత్రిము

తినుళ్ళు గోక్కా మనవలం మపోస్తల
 తలం మ్మి పానా నీకేతం నంబంబాన

5వ మంత్రము

యస్మిన్ యోగ్యే భవే చుంకదక్షమోకం

మను నిహాహితైశ్చ సర్వైః

గమీ భవం తుంభా తాత్మ నం

నాదో బిముఖ్యానా యోగ్యైః

గీ భువియుఁ బాతాళమును మధ్యపొసగు నట్టి

అంకశిక్షలఁ బాఠములును నునఁగలు

నరఁగు నింకొకటి నింకొకటియు నుండు

నలగి యున్నతత్త్వమునకది నేటి నగును

వృద్ధులును బిల్వలను నీవు వలలుతులక

భాషము

దేవతలకు మాన్యాసములు. వాటి హేతువులన్ని అంకశిక్షలు, నింకొకటి, నింకొకటియు, అట్లకొని యుండునట్టి, అదియే యాత్మమున వియోగము. అష్టాత్మమున అదియే సేరువు. వృద్ధులను బిల్వలను వదిలి పెట్టుము.

6 వ మంత్రము

అథా భవవధనాభో నంపాతా యత్ర నాద్యః

నమిం ౨ స్వయం బహురా తయమానా

నీమిత్యవం ద్వాయత తాత్మ నం

స్వస్తి నా సాధానా గమనా పరిష్కానా

గీ అరయు రధచక్రములను నామలక్ష

నాదులు వేగ యుండునీ నీతిస్థులారు

అష్టాత్మము మఱచి గతియు నింకొకటి యెట్లు

అనాదిరంబుల నరయుండు ప్రధత మగును

గీ అట్టి యాత్మము నొంకొకటి మఱచునెంచి

ద్వాన మునలంఘనీ! కేచి తద్వకులయ

అందకాగులు నంకనీ నభ్యుంధుల

పాదములు వేగ ముగిగ స్వస్తియగుత

భావము

కర్మములో నయాకారస్థితుఁడవగుచు వేరయియున్నవిభిన్నకారణకర్మములొందించు
స్థితియుఁ గలదికాదు. అభ్యాసములో నొక్క భక్తి విధియుగాఁ జరించు చుండును.
అయాత్మవేద్యావారముగా త్యాగించును. అభ్యాసమున నర్చిగమింపఁపామువేరులతో మఱు
పములు కలుగునవి!

(7. వ మంత్రము)

యో నిర్వృత్తా నిర్వశ్యస్యైవ నుపానాభుతిః
కష్టే బ్రహ్మే భ్రే మృషే న్యైచ్చుత్తా ప్రతిభ్రేః
తునోతుయః సోనారేర నేత
భరికీశోఽ శ్చే వ్యవయం నర్మదామి
తద్వత్తునేన పరావత్సంతి దీనాః
అనందహువి సున్నతం ఇతిస్మిభాసిః

- సీ బ్రహ్మింక వింతయు బ్రహ్మలకు సత్కంటు పుష్కల తాకుండు నిర్వశ్యునిని
అగమియలంపంకనునాత్మాత్మ లింకెనే సునికెయిం తాకివైభవము చూచి
సోనారేలాభవతి లనికండా తునో వర్షలము భలయించి సోభవమోన
నా వ్యవయఃతాశమండున దిచ్చునో బ్రహ్మ స్మరి స్థితి సరికవిల్లు
- సీ త్యాగంబునున నిర్వే తునోభ వంకక నులయ
అనునానంద విస్మయంబింబున
కష్ట మొప్పుత కత్కంటున వేరభయము
అనంద గుణ బ్రహ్మకాణిణి లనొంక

భావము

బ్రహ్మకణిణి శబ్దము నిర్వయను బ్రహ్మస్వరూపమే. అదియ నిర్వక్తయే, అర్చనీయమే,
జగత్తునంది గోచరమున దంతయునానైదమే. సోనారేయింబుభవతిచ్చిమనో వస్త్రునినను
ధరించి బ్రాహ్మకాణిణిలోని తతోవంతమగు బ్రహ్మస్మరితో నతిమ స్థితియుగా నున్నాడు.
భూవయఃమయః బ్రహ్మేషుఁడై శరీరమంబంతలు వనంచును. కీర్తనములు బ్రహ్మకాణిణిను
నొకవి అనంద స్వరూపమై అప్పుతొత్తయును దర్శించెటివి.

8 వ మంత్రము

అర్చకేష్టాదాని గురుః
 చిద్భవతే సర్వవంశకయాః
 క్షీయంతే దాస్యే క్షాతా
 తష్టినే దృష్టి విగాహరణ

- గీ తాదృశావలములకాది గృహణ తోచి
 నంత యాదానిగురించి తెలియ నాడగతి
 సంబంధములకృ నశయించు శాస్త్రవేదముగ
 ఇద్యలకృయము క్షీలించు నుద్య నొనరి

భావము

వెచ్చితగుణులుని శాస్త్రవారణములను జూచునంతనే జ్ఞానస్థులు కీ వికీర్ణింబ్రను
 సంపదములకృయము నశించి చోవును. ఇద్యలకృయము క్షీలించును.

9 వ మంత్రము

హింశ్రాణోః పరేకోశే విరతం బ్రహ్మ నిష్కలం
 తచ్చుభం తోతహం తోతి: తద్యదాష్టకతో విరుణా
 గీ నిష్కలంబును, చుగ్గలంబు నిష్కలంబు
 తోతహంబు తోతి బ్రహ్మంబు చిత్తహేత
 పరమోష్టయం కోశమంతరయం నుంతు
 తాత్ర నిమగ్నోఽసితి నిష్కలంబుగాను

భావము

నిష్కలస్థైర్యం, నిష్కల్యస్థైర్యం, విరత భ్రష్టం, తోతియంబు తోతియంబు బ్రహ్మంబు,
 విగ్రహంబు, హింశ్రాణంబు కోశమంతరంబు నుంతునని అర్థమిదియై చెబుతున్నది.

10 వ మంత్రము

పితృ నూర్వోఽహం పరంబ్రహ్మణః

నే నా నిజ్యతో భావి కుచోఽమమస్మి
 వమే భావత మమభావ సమ్మే
 తస్యభావో నర్తనమక విచారి॥

- గీ. నిత్యభావములు అలలగి నూర మెరుపు
 గలిగు నెలుగులు గియువా యిగ్గి మూల
 యులక కష్టగా నేత? అంచేల నెలుగు
 అగతి పతతంబు కె.శ్రీ గానంబు వదన

భావము

అమల సూర్యుడు ప్రకాశించడు, చంద్రుడు ప్రకాశించడు, అలలు నెలుగులు
 నిజ్య-మనస్సులు ప్రకాశించవు. ఇక అస్మిమాం న్యోనే? అయి ప్రకాశముననుచుండనే
 నమస్తము ప్రకాశించును. ఈ వచనములందు వాని నెలుగుల కేవల నెలుగు మిప్పుడె.

11వ మంత్రము

బ్రహ్మై వేద యుష్మతం పురస్తాదే బ్రహ్మే
 మల్కతే బ్రహ్మే దక్షిణాశ్చోక్తకేఠ
 అధోర్వేదం చ పుష్కళం
 బ్రహ్మై నేదం విశ్వయదం పరిష్కల

- గీ. అప్పుడెమందొప్పుక బ్రహ్మైమే తలక జూర
 నూంబు బ్రహ్మయే నేనుక గాకేంద్ర పుక
 ప్రకృమే కుచి పతిమల బ్రహ్మయగుచు
 ప్రకృమగు బ్రహ్మైమందకు కేరగి యుండు.

భావము

ఇదంతయు నిష్కలమయముగా బ్రహ్మైమే యీ అను. ముండు సుగ్రామము. మేమక బ్రహ్మైమము.
 కేరక, సైవ, కుచి పతిమల నిర్వర్తి ప్రకృమే వ్యాపించుచున్నది.

ఇది ద్విత్వీయము ముండకమున ద్విత్వీయము భండము.

2. ఆనందానుభవమునది వింశతిమయి దీనియందు కుంభ
 కరణము వీక్షించి ముదిమయి సుఖము గాఢము
 బ్రహ్మం బరిమోక్షమునది వైభవము (శాంత
 భావమునకు) శోకములయందు బోధి

భావము

3. విభిన్నముగా ఏకే దేవ్యానామములను యున్న రెండు విభిన్న బోధనల కీర్తన
 కల్పము చేరి స్థానములందు తమ ముఖ్యతకు బరితీరింపబడుచు, తరువాత స్థానములందు దీనియందు
 ముఖ్యముగా ప్రాధాన్యమును ప్రభుత్వమును విభిన్నముగా వాగ్ ప్రభుత్వమును వాదించుచు దాని
 ముఖ్యముగా వాగ్ ప్రభుత్వము.

3 వ మంత్రము

- యిదానన్యః విశ్వే రుద్ర వర్ణం
 గర్భానామీనం సుగ్రాహం బ్రాహ్మణ్యోనామం
 తదా విద్యాన్ భుక్తానాన్ నిదూయాన్
 నిరంజనా వరమం సాత్వికమునైతి 3
4. విశ్వకర్తను బరమాత్మ విశ్వభర్త
 బ్రాహ్మణ్యోనామం (బురుగు) సువర్ణ వర్ణ
 నిరంజనం సుగ్రాహం సాత్వికమునైతి వరత
 తామితి నిరంజనం సాత్వికం గురుం బోధును

భావము

విశ్వకర్తయును, విశ్వభర్తయును, విశ్వభాగము గలవాడయు, బ్రహ్మణ్యోనామమునకు
 బహుభాగమును దత్తించు ప్రభుత్వమునకును విశ్వకర్తయును సర్వప్రభుత్వమునకును బోధించును.

4 వ మంత్రము

సాతోహ్యేషియః నిధి బ్రాహ్మణ్యోనామ
 విద్యాన్ భుక్తాన్ భవతే నాకాదాది
 ఆత్మజీవ తద్వరతః శ్రీయావాన్
 ఏష బ్రాహ్మణ్యోనామ వర్ణ 4

నాస్యర్థోపనిషా కర్షణాదా

జ్ఞానమనాదేన బహుత్వ పశ్యంత్యుతస్మా సం

పశ్యతే నష్టతలం ధ్యాయమానః ౫౦

స. కనులు గుండ్రము వాళ్ళులు ఎవరిని జేయు

జాల వాళ్ళను ప్రేమించుచు జాల విండ్ల

యంబులు వేము కన్నులు వ్యక్తినిజుచు

జ్ఞోనోనంబు లొను నీకంబు నుమ్ము.

స. దెబ్బ జ్ఞాని ప్రాణులు లేక నశించు

తదిక పశిబులై నమ్ముగై జునువారి

లేక పశుకంబుగ నదియేకమొచ్చు

కాపు మొనికంబుగా తాళ్ళ నదియగుండు.

భూవచనం

నిజమనకాల్గు తర్కము మానవగ్రాహకముల నలన వేర్కముల జేత ప్రమాణములకు జాలదు. నామరేఖలనొకములుల నలన వాల్గు చేత ప్రమాణత జ్యముగాదు. కలులనే పసిపిది జ్ఞానేని ద్రుతుముల చేరదు, కర్మక కలుముల చేరదు గూడా పొంద జ్యముగాదు. అన్యులకులకం ప్రాప్తికలులకు లోకా ప్రాప్తికలులకైతే అయినను అత్యంతము మాత్రము అన్యులకులగూడా పొంద సాధ్యముగాదు. కైదికములకు ప్రాప్తికలోకాది కర్మక చేరె గూడా అత్యంతములకు తెలిసికొనబడెదలాలదు. జ్ఞానప్రాప్తిము చేత విద్యులొకంబులకము గలవాడై నెకానెకముల చేరువైతముగా, సత్యవి సాధ్యముల చేత నొక ద్రుతుములకు జయించు నేనొక ద్రుతుముతో అత్యంత ద్రుతుములకులకము నామోత్త తత్వము నుండోకెనగుండు.

9 - వ మంత్రము

ఓం ఓం రాజా నరణా నేతకశ్య

యాప్సిన్ ప్రాణ మంచథా సంకతేత

ప్రాణైశ్చ క్షం సప్తమోతం ప్రణానాం

యాప్సిన్ బావధ్రే బదవశ్చేష తత్త ౫౧

స. ఏ శరీరంబున నేర్పత ముఖ్యమో

ప్రాణంబు ప్రాణమపొస మోనగ

మరంబు వ్యాన మోదాన మరయి నీమోనంబు

అన నైదు భేదాల నందు జేరు
 నట్టి కలిగంబు నందునే వృద్ధయోగ్య
 మంపణు రూపేషో యోగ్య యులగు
 ఇంద్రులుటల వేత సజ్జవేకల యందు
 చిత్రంబు వ్యాప్తుమై వెలగుచుండు
 1. అట్టి నిర్మలము నిర్మల మునున పేదక
 ఎందు మిగుల ప్రకాశించు వాళ్ళకావ
 నిర్మలాంతా కరణము చే నిర్మలమును
 వాళ్ళ నిడుగంగయగును నిర్మలముగాను.

భావము

విశేషము నను ముఖ్యముగా ప్రాణవాయువు ప్రాణాపానవ్యాసో రావనమానుములను
 అందు భేదములతో ప్రవేశించియున్నారో, అట్టి సూ కిరీయము నంటే బృహదముకరింపము
 సంవాత్య నివంగవలయును. జీవుల యొక్క బుద్ధి కుండలము వ్యాపారముల చేత నిర్మలము
 వ్యాప్తుమైయుండును. బుద్ధి నిర్మలమైనచో వాళ్ళయందును ప్రకాశించును. అట్టి సూక్ష్మములను
 అత్తుత్తులమును నిశుద్ధి జ్ఞానము చేయ వలెవలయును.

10 - వ మంత్రము

యుల యెల లోకం మనసా సుఖిభాతి
 విశుద్ధనిర్మల రామయత గురంగు కాయాన
 వం కల లోకం జయతే తుంకై కామూం
 ప్రసిద్ధి వాశ్యణం వ్యాగ్నేయేతే యాతి కామః v
 వరిమల్ల వర్మ సంకమ్మకౌ డ్ధాన, రో
 కెలు వేదేము గుంక పేలు
 బహునివాసీస్థముల్ వాంఛించి దుష్టవ
 మరీమమ్యుకవచేసి మనము వందు
 సిద్ధంబు వర్మమంసద్వయాత్మకౌ
 కతమున నవియన్ది క్షణము నంటి
 వాళ్ళవ్యకాయులొ నమనీ కవంబులు
 మనోకాశ్యుడౌతాని మహిరీగౌరవి

- గీ. పక్తి కు క్షూణగావించి నరము పుష్పము
 తుల్యుండని నమ్మి మది వెచ్చి పుష్పకోశపు
 నమ్మిపోయెను నరము గనాంబు వలన
 నైవీకామమ్మి కార్తవీర్యుని కలగు.

భావము

పరిశుద్ధుని నందఃకరణము గల జ్ఞాని తన మనస్సు కేత పుష్ప, దేవి, గంధర్వారి
 లోకములలో వేదే లోకమును దవకుగాన, యితరులకుగాని కారణమునని తలచుచో
 తనకుగాని యితరులకుగాని ఏయే నిష్ఠలుములు కారణమునని కోమనో, అత్యుత్తరము
 పర్యవంకలందు కార్తవీర్యుని కోమన అయో లోకములు, అందు కోమన కోశముల మనవలననే
 నిష్ఠించును. కార్తవీర్యుని నదితమీరు నారించిని అత్యుత్తరము వేతి నిర్మలాంతరీక్షణము గల
 ప్రహస్తేయై తీవ్రపక్షిని కుక్షూని మున్నెరారి నుత్పాదములచేత పూజించవలయును. ప్రహస్తేయ
 నిష్ఠులగుచితో నమానంద, కార్తవీర్య అయేత్తయనిం బూజించుట వలన మనుష్యులకుం
 బుద్ధ్యులెచ్చుకలగునో అటులనే తమ్మిపోయెల బూజించుటవలన పుణ్యమును అనినానించుట
 వలన నరకమును పుష్పాక్షయము.

ఇది తృతీయ ముండకమున
 ప్రథమ భండము

అర్చితమూర్తియై జూత్వర్చితాః
 మేఘగణైఃపుం సువర్ణైః అపహరింసి
 కేచి జూత్వ చూషణుః క్రూరింశ్చేయిః.

భావము

అర్చితర్చితము నేకాత్మముల పక్షిముగాఁ జరుపుట చేతలోకములకు శక్తియుగాదు. అచూర్య చేయిన గ్రంథముల మొక్క. అర్చమును మరలనకుండా వరలించునట్టి నేనాశ్చర్యవేదవిషయమును జూచును చేతకూడా అర్చితర్చితము పొందికొనునుగోరు - మునుష్యవన విద్యారంభము వననూత్వము వాంఛింపయునుకోచునో అంతర్ముఖుఃస్త్రైః ననూత్వ స్వరూపువన నేమి కథేయం సంభాషణ చేయో జూచుననూత్వ అర్చనమును. ఏమియే చూడయ్యువూర్చితముగా పొందుటకు క్రూరింశ్చేయివో అర్చనానికే అర్చన అనూత్వమును విరయింజేయను.

4 - వ మంత్రము

- నాయులూత్య అలహీనన అర్చిత
 నద సుమాదారీ గణితా తాన్వ లింగాన్
 ఏ త్తేదానాంబుర్వణతే యన్తు కర్మాం
 స్త్రైన్రైవ కర్మ దితే సువ్యధామః 4
1. పాపర్ష్యహీనుఃచో జనుకార్య స్వయా
 మను సరికేచి అర్చయను శాను
 భవితంబనంబులం బ్రాహ్మణ్యవస్త్వే న
 మానము చేతి సంకటము గాను
 నూర్చన హీతమో జనునందమును
 నాత్మ పాపంబు కర్మంబుగాను
 నూర్చన సూత్ర స్వస్తి అనూత్వమా
 వంబులం తనము సాధయింబునోకి.
2. యో యుపాసయింబులంబు యోచి యోబాధుండు
 వేకనోయను గను నేనుర్చింబుమంబు
 నమ్యుహీర్చయి సుహీత జూత్వ క్షుణ్ణులం
 క్రూరింశ్చేయివో-క్రూరింశ్చేయివో-క్రూరింశ్చేయివో-క్రూరింశ్చేయివో

వారలగుచున్నారు. అట్టి ప్రవృత్తులు అలాగూవలె అంతట గొడిచివేసి దీక్షింపైనున్న ప్రవృత్తులనే
 ఎప్పుడువైనది అట్లు తిర్చి గుణుగా వంతట పొందివచ్చునై వీరుకై విధా గ్రంథు లొంపిన అంతఃకలకము
 గలవచ్చి శరీరసౌఖ్యసంకరము నకలమును తొలగుచున్నారు. దీన్నిష్ఠించి ఘటనమునిలవనలి బధాగము
 బహుశాసముదాహరణంబేరనున్నున్ అట్లే అవివ్యాఖ్యలైనవి యిది వలననేరమును ప్రవృత్తు
 వదిలి ప్రవృత్తులునును తొలగుచున్నారు.

6 - ప మం త్రము

పదాలక విజ్ఞాన నిరసికీలాఱ్ఱాః
 నిన్యానియోగాది గుణములు మిథ్య సత్త్వ
 తే ప్రవృత్తి తోకేషు చరాంతకాల
 సామ్యం నా సత్యముగ్ధం తి నిర్వే
 ప మం వేదాంత విజ్ఞాన సంపత్తులును
 కుభా నయానియోగా విచ్ఛేద నయ్య
 కలుగు మునిలవిచ్చి వేదాంత కాల
 మందున మహాత్ములు దగ ప్రవృత్తు వుదాహరణ
 అగును నీవి కుచ్చుప్తులగుచువిరివి.

భావము

ఉపనిషత్తుల యుండు ప్రతిపాదించుచుండిన ప్రవృత్తు విజ్ఞాననే విజ్ఞులుండుచుండిన
 నయోగాలము గంధాదులు. నిర్వచ్యు వింతాగ్గ అక్షా మునియును, మన్వం తయోగము వలన
 నివృత్తాంతః కరణము గలవానియు, స్వముత్సాహితులుగా, ఏ సుహృత్తులకనదు వేదాంతవి
 వేదాంతమునందు ప్రవృత్తు వుదాహరణ కేరణముల యందు సత్యప్రవృత్తు వుదాహరణ మున్నోం
 తొలగుచున్నాడు.

7 - ప మం త్రము

గతా కలాః పునవంత ప్రతిష్ఠి
 దేగాళ్ల నిర్వే ప్రతిరోపణాను
 కన్యానో గిజ్ఞాన మయన్ అత్తి
 వే అచ్చయే నిన్యా వీరకవంతి ౧7

- ii. విజయవతి కలహా ప్రాణాది కలహం ధృ
 వ్యాధ్యుడు కమంజీ అమలంబం బొందు
 వచ్చెనె ద్రియంబులు యిట్టిగా మోర్చాచి
 నర బేవలలకోన బరం లేదు
 భ్రష్టా నిష్టానంబు స్త్రీస్తంబులకు మున్ను
 జేసె కష్టంబు కీమిమంబు
 క్షణమునందున విమల జీవంతంబు
 బరంబు నరంబు మున్నునుమలంబు
- iii. వచ్చెను మనంబు మున్నులను నువలంబు
 వధుమంబు మృత్యుంబు నరంబు మధిక మధిక
 మై నానె భ్రష్టాంబు నరంబు కలహం
 ప్రభునునున్ను మున్ను కలహంబుగాను.

భావము

కావ్యకాలము నందు ముచ్చ ప్రాణముల కలహములనొనె ప్రాణాది కలహం దీ కలహం
 కార్యమోపములు గుండె దమకుంబారణ మారములంబు నాదియంబు జరిగినపుడున్నది.
 తరీమునంబున్న సేతాదిగోలములంబులు ధృ ద్రియములు అధిష్ఠిం దేవలంబు మోర్చాచి
 మున్ను నర బేవలంబు బొకమంబున్నది. భ్రష్టా క్షామంబులకు మున్ను జేసె కష్టంబు,
 కష్టానంబులు, జీవంతంబు, క్షణమునందున, అమలంబు, అభయంబు, అభయంబును,
 అనంబును, అభయంబును. అనంబును, అభయంబును, అభయంబును, అనంబును,
 అభయంబును నుం బ్రహ్మముంబులైకమగు మున్ను.

8. వ ముచిత్రము.

యథావచ్చు మున్నునానా గుణం బ్రేక్షుచి
 గుచ్చంబు నామ దుంబు గుణంబు
 తలా కుచ్చాన నామయంబు ద్వియంబు
 ఎలాకరంబునామ మున్ను కుచ్చం . 8

ii. మున్నునానా గుణం బ్రేక్షుచి
 వివిధ నామయంబుల వీరు గీరి
 అత్తుచిమంబు నామ దుంబు నరం
 కిచ్చు మున్ను అభయంబుల కలహం బొందు.

భావము

మనది యందు నాడుకూరవముల గలిగి, క్షుణ్ణింపవచ్చు గుణగతి మహావిలువ
 ఐదుద్రుమునంపించి గలస్థి తనూ తను నాడుకూరములును వదలి ముక్తమునందు వేరుగాను
 కుడివదిక మున్న భూమియే యిటులఁ దొందె మట్టితో తలఁపలే జువ్వానేళ్ళకును నాడు
 లవిద్యా భీనమును నాడు విామములను వదలిన వచ్చె విరాల్పారుడును నైకాక న్ననూపుడును నగు
 పురుషునిఁ గొందు మట్టాడు.

9 - వ మంత్రము.

- నయోపా వైశో వరము బ్రహ్మివేద
 బ్రహ్మివ భవతి గాప్య (బ్రహ్మగతి నులేయతి
 తరతి శోకం తరతి విష్ణునం
 గువో గ్రంథి లోమియత్ ఉషుశోమతి
1. ఎదిగొ దగి సగి బ్రహ్మింబు నెరుగునకదు
 తారు బ్రహ్మి స్మిరూపాదై తరయింబు
 బ్రహ్మివేత్త కులంబున బ్రహ్మివేత్త
 తానవారీలఁ బుట్టరు తమయు నిజయు
2. శోకమును తాటు దావెనుని జాడ దాటు
 వెలయుగ ష్పాదయి గ్రంథులు నీశీ వోవ
 విరలు పురుషుఁ దై చువ్వుక తత్త్వంబునందు
 బ్రహ్మి లక్షణ వేత్తవని పంపింబుందు

భావము:

ఎదిగొ శ్రేష్ఠుని వద బ్రహ్మమును తెలుసు కొనునో తరము సాహర్ష మిబ్రహ్మింబునూపుడే
 యగు మట్టాడు. ఈ బ్రహ్మివేత్త వింశతిమందితు బ్రహ్మివేత్త కాని వారు బన్పించదు, ఇరుడు తేవర్తక
 యుండేనుల దక్షిణులకు భిన్నా భిన్నముల వర్తి కనింపదుట్టాడు. బ్రహ్మివేత్తవ్పాదము గ్రహింపవలె
 నెనువ్వులదై అమృతి స్వరూపుఁ దగు మట్టాడు.

10 - వ మం త్రము

తదేత ద్యవాభ్యక్షం-

క్రియావంశః శ్లోతయా ప్రస్తావిష్యః
 స్వయం జన్మాతి విశద్ధం శర్దయంతః
 తేషామే ప్రతాం ప్రయో విద్యాం వచత
 తాన్ ప్రతాం విభవదే యోస్మి ద్విగతః॥

- శ్లో: భవ్యవేదం ప్రోక్ష్యో బహువిద్య
 శ్లో: ప్రయోజనం గర్హిష్యే తో మనయమిలం
 ప్రవ్యాపిష్యే గర్హిష్యే తో మనయమిలం
 శ్లో: గుణవారి కేవలం వాచనం
 శ్లో: అవయవే కర్మ యను బోధ మా వచించు
 వారికి విభవం మా శ్లో: ప్రయోజనం
 వ్యవహారం సంస్కృత తాత్పర్యం కమల మోషం
 శ్లో: ప్రవ్యాపిష్యే తో మనయమిలం.

భావము:

మనోవేదము ప్రయోజనం చేతనే ప్రవ్యాపిష్యే తో మనయమిలం ప్రోక్ష్యో బహువిద్య అని
 అర్థం ప్రయోజనం విధించబడినది కౌశల్యార్థం కర్మ విశదీకరణం వారికి, శ్లో: గుణవారి కేవలం
 వాచనం గర్హిష్యే తో మనయమిలం ప్రోక్ష్యో బహువిద్య అని విద్యా విభవం విద్యా విభవం
 అర్థం గుణవారి కేవలం వాచనం గర్హిష్యే తో మనయమిలం ప్రోక్ష్యో బహువిద్య అని విద్యా విభవం
 ప్రవ్యాపిష్యే తో మనయమిలం.

11 - వ మం త్రము

తదేతానీ నిత్య ద్యునీ గం గీగా:

పురోవాచ నైతరత్యవతాత్మక
 గమయ తిరుమి యువీ భక్త
 నమా వచనం బుధి ష్ట: ॥

- శ్లో: మనోవేదము ప్రయోజనం కుభవం
 ప్రోక్ష్యో బహువిద్య వా యోగివేదం
 తస్య శ్లో: అవయవే కర్మ యను బోధ మా వచించు
 తదేతానీ నిత్య ద్యునీ గం గీగా:

ప్రభురకవి : శ్రీ దేవులపల్లి చెలచు సుబ్బయ్య

జననం : 25 2-1919

ఉల్లంకనలు :- బి.ఎ. పరీక్షలు, పంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయం

ఉద్యోగము :- ప్రభావాంధ్ర పరిశోధన

ఉల్లంకనలు :- ఉత్తర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయం, పర్యటన

అనుభవము :- ఉత్తర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయం, పర్యటన

అనుభవము :- (1) ఉత్తర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయంగా పర్యటన ఉల్లంకనలు

(2) ఉత్తర ప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయం పర్యటన

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవార్డు